

NAPREJ

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Izšel razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Celje,
Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadstropje.

Državna licejska knjižnica

v Ljubljani

Oglasi: prostor 1×65 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer
se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.
Reklamacije za list so poštne proste.

Proletariatu, ki se bori zase z buržujskimi gesli!

Velikaši, posvetni in duhovni, vitezi in sploh vladajoči krogi so v srednjem in dolgo časa še v novem veku izrabljali ljudstvo na razne načine, predvsem s pomočjo verskega fanatizma, z neomejeno pokorščino do »božjih« ukazov. — Ljudstvo pa se je pokorilo vsemu, kar mu je bilo od te oblasti zankazano pod pretezo božje slave, večnega odrešenja in podobnega firlefanca. Onane od verskega fanatizma, so se ljudske mase prestradale in pretrpinčile skozi vso Evropo in velike dele Afrike in Azije, da osvobodijo »sveto« deželo nevernikov in ljudstvo nevernikov se je v imenu podobnega verskega fanatizma kladlo na nož z verniki, ki so v njegovih očeh seveda veljali za brezbožne pse. Učinek podobnih zablod pa je bil, da so se žegnani in nežegnani visoki debeluhli valjali kakor praseci po pomijah v najneverjetnejših in najnemoralnejših užitkih mesa in duha — baš tako kakor še danes. Ljudstvo, ki je skrbelo zanje, pa so ti plemeniti človeški praseci seveda prezirali kot nekaj nizkotnega, umazane, rojenega samo za delo, gladovanje, trpljenje, suženjstvo in smrt. Če je bilo to ljudstvo v stiski, se ni nihče zanj zanimal, če je prosilo pomoči, so se mu smejala in nalagali nova bremena. Če je zahtevalo pomoči, so ga morili. Imamo neštene slučaje ljudskih uporov, ki so izvirali iz teh obupnih in krivičnih socialnih razmer, ki so bili zadušeni brez vsakega usmiljenja in ljudski krvi. dokler ni francoska revolucija enkrat ulog zaobrnila. Pri nas so bili veliki kmetijski upori, povzročeni po takih razmerah in ki jim je bil zloglasni plemeniti razbojnik Tahy samo eden izmed povodov za izbruh. Takrat so padli po ljudstvu kakor po garjevem psu, in ko so z razbeljeno kruno ovenčali mučeniško glavo Matije Gubca, je vresčala vsa gosposka, junška kakor Nikolaj Zrinjski, »narodno« buditeljska kakor Frankopan, pobožna kakor zagreb, nadškof (podobno kakor svoj čas »reformator« Luter na Nemskem), je vresčala zadovoljstva nad vzvišeno igro, v podobnem zadovoljstvu, kakor bi ga čutila približno pobožna mačka nad ujetjo miško.

Nalašč sem se podrobneje razgovoril o stvari, ki pravzaprav ne spada v okvir tega članka, ker sem hotel pokazati, kako se lahko hinavsko izrablja vzvišena ideja, da nese dobiček človeški požrešnosti, ker danes prevladuje zopet druga ideja, ki jo baš tako izkoriščajo kakor svoj čas — in deloma še danes versko.

Narodna ideja.

Ker cerkvenoverska ideja radi svoje neizbrisljivo omadeževane zgodovine danes nima več tiste privlačne moči kakor nekdanj, je sedanjí vladajoči sistem, to je militarizem, kapitalizem in visoki koritarji vseh držav začel izrabljati to drugo idejo, ki ima to prednost, da je še kolikortoliko nova in ni bila do zadnjega časa v splošnem tako omadeževana kakor prejšnja. In ta ideja v svojem izrodu, v narodnem šovinizmu, se jim, kakor je videti, prav dobro obnese, zato lahko neumne ljudi znajo na sličen način izrabljati kakor s prvo v srednjem veku.

Narodni šovinizem je vse drugo, samo idealnega nima nič v sebi, samo s pravim narodnostnim čustvom nima nič skupnega. Radi narodnega šovinizma trpi nešteto ljudi po nepotreb-

nem v ječah, radi narodnega šovinizma izbruhajo strašne vojne, radi narodnega šovinizma ni miru na svetu, ne med sosedi, ne med državljani iste države. Narodni šovinisti vseh držav bi najrajši drug jezik govorečega človeka, da, ves njegov narod iztrebili s sveta.

Ali je to civilizacija, kultura, humanost, v skladu z nauki vseh ver? Ne, pa ne! Surovost je, ki pospešuje egoizem in otrpnel materializem. Mi živimo v dobi barbarstva.

Proletarci, ki se dajete od takega šovinizma voditi za nos, ali se strinjate s takim barbarstvom? Dokler ste pri kaki izrazito narodnjakarski stranki, ste samo privesek narodne vladajoče klike! Vam samim je to v škodo in človeštvu povečujete pot trpljenja.

Ali vam je kdaj kak narodno šovinistični trgovec, čeravno milijonar, blago bolj poceni prodajal, ker ste tudi sami »narodni«, kakor kak drugi? Ali vam je pod narodnim podjetnikom treba manj delati in imate večja plačila? Ali vam dajejo narodni bankirji sedaj kredite brez obresti ali brez kritja? Sploh, kaj ima proletariati bolj-šega od narodnega šovinizma in čemu naj bi se eksponiral za prazen nič?

Tovariši, koliko naših slovanskih delavnih moči imamo raztresenih po vsem svetu, med raznimi narodi, kakaj bi pa mi med nami ne trpeli tuje jezike govorečih tovarišev? Ni izključeno, da boste morali kdaj še sami v širni svet s trebuhom za kruhom — sedaj vladajoči narodnjakarski sistem, ki uničuje naše gospodarstvo, vam že pripravljajo to grenko pot — kaj boste tedaj o »tujcih« rekli, če vas sprejmejo tako, kakor jih vi sprejemate? Ali jim boste očitati krivico?

Mi imamo agrarno državo, ki za svoja podjetja in industrijo ne proizvaja ne strojev ne potrebščin, ki nima ne strokovno izobraženih moči, še manj pa kvalificiranih delavcev — zato je umevno, da moramo vse to dobiti šele iz inostranstva. Ali si bomo zato pljuvali v lastno skledo in čakali cela desetletja, da se pri nas kaj iz nič napravi? Od inoancev, ki so v tem oziru naprednejši, moremo samo pridobiti in ne samo strokovno, temveč tudi organizacijsko. Zato se ne dajte hujskati proti tujim strpinom, temveč rajši glejte, da se od njih kaj naučite. Umevno je pa, da se je treba braniti proti sistemu, ki uvaja nezavedne inostranske delavne moči tam, kjer je domačih dovolj na razpolago — tudi naš kapitalizem se poslužuje te prakse, da prisili domače zavedno delavstvo na kolena — in takih tujih moči, ki gledajo na vas istotako z viška nacionalističnega šovinizma kot nekaj manjvrednega. Proti importu nezavednega delavstva, nepotrebne delavstva, kjer je domačega dosti in nacionalistično prenapetih moči se postavljamo iz naravnih razlogov tudi mi, čeprav zasledujemo cilj mednarodnosti v človeštvu.

Bog je dal nam vsem zemljo na razpolago, da se po nji razširimo brez narodnih mej. Še živati smejo živeti povsod brez ozira na narodno pripadnost. Državne meje, kakor jih danes snujejo, so pa krivične baš z narodnostnega stališča, ker jih snujejo brez ozira na pravično narodnostno delitev.

S telesa našega naroda so tuji imperialisti odtrgali velike kose mesa, ravnotako so pa napravili tudi domači imperialisti s telesom drugih narodov. Kako naj bodo potem današnje države države enega samega naroda? Proletarci, tisti voditelji, ki vas hujskajo po narodnosti drugega proti drugemu, baš ti voditelji se najmanj brigajo za to, da bi imeli mi svoje, a drugi svoje. Pri zeleni mizi določa danes brutalni imperializem z mrzlo krvjo meje z ravnalom v roki na zemljevidu. In vi plešete tako, kakor pleše to ravnalo, in se dajete s hujskanjem zaslepljevati, da ne vidite v samem blesku šovinističnih fraz, kako se krčijo vaši želodci in kako se še bolj krčijo vaše pravice do človeškega dostojanstva.

Bodite pametni in nastopajte samo proti svojim izkoriščevalcem, ker tudi v drugih državah se vaši sodrugi borijo za isto človeško dostojanstvo, za koristi vsega proletariata.

Sedaj ne živimo več v srednjem veku, da bi se morali pustiti na najumnejši način zvoditi po frazah. Mnogo smo od takrat že doživeli in spoznali — ali naj ta spoznanja zopet pokopljemo na ljubo novim nenasitnim požeruhom, ki se v ničemer ne razločujejo od starih? Nel Edino geslo nam more biti: tu delavno ljudstvo, tu trpeči, a na drugi strani lenuhi in vsi oni ki žrejo prekomerno od naših žuljev. Ta delitev je edino pravilna za vse narode, zato jo moramo izvesti preko vseh narodov. Delavci, skupaj! V eno organizacijo. Čitati in pisati znamo — čitajmo samo delavski tisk, pišimo samo za delavsko osvobodjenje, naučimo se še misliti! Veritas.

Politične vesti.

* Rekonstrukcijo vlade so odgodili na nedoločen čas. Baje se niso g. Pašić izrekli zadnje besede, katere ljudi bodo sprejeli v svojo vlado. Dva ministra sta že podala ostavke, za druge pa še ne vemo, štirje pa že čakajo na »portfelje«. Kakor smo svoj čas čakali na — krušne karte. Radikalci mislijo čisto gotovo, da imajo v vladi večino, ker se jim ni treba bati Radića in njegovih poslancev, da bi jim prišli delat sitnosti. Federalistični blok med Radićem, Spahovci in Koroševci kaže namreč že prve znake razpada. Radić noče v Belgrad, Spahovcem in Koroševcem pa se je prejkone zahotelo po koritu! — Dvema gospodoma služiti pa je vendar malce težko, tudi danes, ko je že čedno številce dvoreznih nožev. — Božji mlini meljejo... bo dejal pobožni »Slovenec«.

* V Parizu so pred dnevi aretirali nekega Rusa, obdolženega vohunstva. Upostaviti bi moral zvezo med sovjeti in Francozi za poročila o franc. narodni obrambi. Francozi so izdali zaporno povelje tudi za nekega njegovega prijatelja, ki iz Nemčije ekspedira od prijatelja iz Pariza došla poročila. Mogočna država se trese pred dvema človekoma.

* Kolmarški župan Türkheim je prinesel gospodu Millerandu, franc. predsedniku, mestne ključke kar na zlatem krožniku in mu zagotavljal, da so Alzačani pripravljeni, odpoditi germanško tolpo v slučaju potrebe. Millerand se je seveda pobahal, da tega ne bo treba, češ, da ne bodo Francozi sami nikomur pustili dotikati se njihovih sadov in da bo Nemčija že sama vedela, kaj mora storiti.

* Sovjeti se branijo upoštevati angleške zahteve glede propagande. Angleži izjavljajo, da ne bodo preje upostavili rednih odnošajev s sovjeti, predno ti ne izpolnijo vseh njihovih pogojev, tudi kar se tiče propagande, in pokličejo iz Afganistana oba boljševiška emisarja.

* Svečana otvoritev narodne skupščine. V sredo dopoldne se je sestala narodna skupščina po dolgem mesecu in pol k prvemu zasedanju. Kdor pozna nekoliko organizacijski red in razne seje ter zborovanja, si lahko to zasedanje pravilno predstavlja. Tajnik Kobasica je prebral med drugim ukaz ministra pravde, ki sporoča, da zahteva sodišče izvršitev nekaterih poslancev, med katerimi sta tudi Stjepan Radić in Vladimir Pušenjak. Kot prvo točko dnevnega reda prečita ministrski predsednik Pašić kraljev ukaz o otvoritvi zasedanja narodne skupščine. To poročilo so poslušali vsi gosposke poslanci stoje, naka so vsi vzklicali: »Živijo kralj!« Ganljivo. Nato so izvolili pet odborov, in sicer: zakonodajnega, finančnega, administrativnega, imunitetnega ali odbor za čuvanje poslaniške nedotakljivosti ter odbor za prošnje in pritožbe, ki bo imel toliko papirja na razpolago, da si bo samo z njim grel noč in dan peči in kuhal »črno kavo!« — Slednjič se je spomnil Ljuba Jovanović, da je dobil dva nujna zakonska predloga: o naknadnih izrednih kreditih in o ustroju vojske.

Razno.

r Današnji številki prilagamo položnice. Vse naročnike prosimo, naj pošljejo naročnino čimprej!

r Neko pevsko društvo je imelo veselo urico in si jo je tako podaljšalo, da tisti dan sploh ni bilo pevske vaje, čeprav so se člani zaradi take vaje šešli. Namesto pevske so imeli pivsko. Kolporter »Napreja«, ki tudi poje z njimi, pa ga takrat ni bilo zraven, jih je zato oštel in zahteval odkupnino. Res so zbrali za tiskovni sklad »Napreja« 3 Din, najbrž so pri pivski vaji ravno toliko zapili... Poročevalec je pa zelo hudoben človek in pravi, da mora pri tistem pevskem društvu vsak pevec plačati 2 Din globe, če izostane od vaje. To pot so izostali vsi — kje je globa? Ali je bil pri tisti pivski vaji sam poldrug pevec? Nad 20 jih je bilo, torej bi morali zbrati nad 40 Din globe. Tako pravi poročevalec, ki je res hudoben. Mi pa nismo hudobni in vemo, da imajo ti pevci slabe zaslužke, zato jim privoščimo, da si jih sem ter tja včasih z alkoholom malo izboljšajo. Hudobnega poročevalca pa pustimo v miru, naj sam poskuša zviševati zaslužke s tiskovnim skladom!

r Cenjene gospode okoli O U Z D v Ljubljani bi prav lepo prosili, da nekoliko točneje pošiljajo bolezni; člani bolniške blagajne se namreč pritožujejo, da že celih pet tednov niso dobili denarja izplačanega. Nadzorstvo naj se pač potruži, da napravi v tem oziru red, drugače ne bo nič z nagrado. — Tisti, ki se za stvar brigajo.

r V nekem lepem mestu na Slovenskem plačuje občina delavca, ki žrtvuje polovico svojega dela neki banki. Občina, to se pravi vse delavno ljudstvo, ki živi v tej občini, podpira banko, ki delavstvo že itak dovolj odira s svojim bankokratstvom. Ali je to mogoče? Seveda je mogoče. Dotični delavec ne spo-

Stuje osemernega delavnika, ker si z osamimi urami ne zasluži toliko, da bi si mogel sezidati lastno stanovanje. o »Skupnem domu« pa še ni ničesar slišal, ali pa ne veruje vanj, ker, vemo, da še ni njegov član. Zato mora iskati stanovanje pri kapitalistih. Tam ga pa ne dobi kar tako lahko. Končno se mu je »posrečilo« najti službo hišnika v nekem bančnem poslopiju, kjer dela še drugih 8 ur za 25 dinarjev na mesec in za prosto stanovanje, t. j. za luknjo, v kateri si mora tudi opoldne z lučjo svetiti. To stanovanje je ocenjeno za drugih 25 Din mesečno. Tako ima 50 Din na mesec, pa dela zanj sam 8 ur in še žena je vprežena. Pri občinah pa dela samo on 8 ur na dan (brez nedelj in praznikov!), pa dobi za to več nego dvajsetkrat toliko plače. Kdor zna vsaj košček misliti, bo priznal, da je ta občina neumna, ker redi banko. Seveda so neumni samo občinarji, ki tega ne izpregledajo, mestni očelje so zelo pametni, ti to dobro vedo in se v pest smejejo, ker — so delničarji tiste banke. Zato ne marajo progresivnega stanovanjskega davka, iz katerega naj bi občina zidala hiše. Delavec bi ga pa maral, če bi ga poznal, pa nima časa izobraževati se, ker je z ženo vred od dela ubit! Tudi drugi občinarji tako. Le redki so, ki to razumejo in za to delajo. Ker jih je pa premalo, je dotična občina že sklenjena stanovanjski davek pustila zopet zaspati. Kapitalistični mestni očelje so ga morali takrat skleniti, ker se ni dalo nasprotovati tako jasni, pametni in pravični stvari, toda ker v občinarjih ni zavednosti, so ga brez strahu pustili ležati v miznici — Katera občina je to? Ali jih je več? Vse? Tista ki ni, naj se priklasi!

Kino v Rog. Slatini. V nedeljo so je otvoril v Rogški Slatini državni zdraviliški kino pod vodstvom priznanega strokovnjaka g. Mihaela Murka iz Ptuja. Predvajali se bodo kakor čujemo, najlepši svetovni filmi, deloma se bodo izvršile tudi premiere za Jugoslavijo iz lastnega filmskega zavoda. Med drugimi se bodo predvajali tudi filmi z Mjo May v glavni vlogi. Občinstvo bo imelo priložnost, ogledati tudi na platnu zmožnost te velike umetnice, ki je ravno letos dospela semkam na oddih.

Z ozirom na notico »Sv. Duha« v 112. št. našega lista nam sporočajo, da se pretep ni vršil v Majdičevi gostilni v Levcu, temveč zunaj nje. Gostilna je bila zaprta, ko so udarli od veselice požarne brambor pijani fantje in mošje vanjo. Gostilničar jih je odpravil brez kapičice alkohola, nakar se je zunaj začel pretep.

Celje.

»Nova Doba« se je nad vprašanjem nedelavnega Ljudskega vseučilišča končno spomnila, da smo si »svovražniki«, čeprav v najbližji bližini. To je dobro, ker celjska javnost je začela že mrmrati nad našimi medsebojnimi »mirnimi« odnošaji. Upamo, da bo javnost sedaj zadovoljna. Kar se pa nas tiče, kratek komentar: Bosa je ta, da bi morali pustiti zadevo v nadaljnjem spanju samo zato, ker sedanjil odbor Lj. vs. ni zmožen urediti predavanja tako, da bi se vršila, ne pa samo v štatutih obljubovala. Bosa je ta, da bi se predavanja ne mogla vršiti, ker so se tukajšnji državni namestenci radi svojih žalostnih socialnih razmer vsakemu kulturnemu delovanju odpovedali. Če ni mogoče voditi delo z ljudmi, ki se nočejo baviti s takim delom, ker si ne znajo — po lastni krivdi — ustvariti zato primerne eksistence, naj se v božjem imenu poiščejo drugi, zato je pač odbor tukaj, ki se ne more tako naivno zagovarjati, kakor da je navezan samo na omenjene ljudi. Če bi se pa hotel tako zagovarjati, potem je pač najbolje, da prepusti svoje funkcije drugim silam, ki niso njegovega mnenja in ki so voljne pokazati, kako se ta reč dela. Ljudsko vseučilišče ne sme spat, če njegov odbor spi, ker ni bilo zavoljo odbora ustanovljeno. Bosa je nadalje ona, ki hoče naso kritiko predstavljati nekako tako, kakor da odrekamo Lj. vs. in njegovim odborom delo, ki je že bilo izvršeno. Ne, kar je bilo, je bilo — čast in slava in še živijo po vrhu temu, kar je bilo — toda mi hočemo, naj bo še. Kar se tiče monopolne pravice buržoazije do predavanj, bo z naše strani še govora. Če bomo s tem dokazali, da ni bosa, kakor je drugače vse skupaj boso z »Novo Dobo« vred, potem smo opravili polovico dela. Druga polovica pa bo ta, da bo Lj. vs. začelo zopet iz-

vrševati nalogo, ki mu je postavljena, ki jo izvrševati mora. Amen.

Medmestno nogometno tekmo med celjskimi Atletiki in kombiniranim moštvom Maribora v četrtek so Mariborčani kratko pred zaključkom izravnali na 3:3 (0:3). Igra precej nenapeta, Atletiki v premoči. Mariborčanom je v prvem polčasu očitno nagajalo nerazpoloženje in močno sonce, ki jim je sijalo naravnost v oči. Ob tej priliki bi na nekaj opozorili: Zdi se nam, da bi bilo umestno opozoriti javnost potom časopisja na vsako tekmo, predno se izvrši. Po drugih mestih je tudi običaj, da se pošljejo uredništvom poročevalske vstopnice. Naš list ni bil na tekmo nič opozarjen in tudi karte do danes še nobene ni dobil. Posledice so potem take, kakor so bile ta četrtek: udeležba je bila klavarna, če odpišemo tisto preštevilno hvaležno publiko, ki se brezplačno in strašno mirnodušno zabava nad trudom igralcev po drevesih, na skalah, po plotih in skozi plotove zunaj igrališča. Ali pa morda tukajšnji podsavezni odbor ne reflektira na prisotnost celjske socialistične mase?

Ljubljana.

1. Poletni podkovski tečaj na drž. podkovski šoli v Ljubljani se prične 1. julija t. l. Za vstop je vložiti na ravnateljstvo drž. podkovske šole v Ljubljani s koškom za 13 Din kolkovano prošnjo ter ji priložiti: rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko spričevalo in ubožni list. Vsako prilogo — če še ni kolkovana — je kolkovati s kolekom za 1 Din. Pouk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno drž. podporo ter imajo prosto stanovanje; skrbeti pa morajo sami za hrano in učne knjige.

Maribor.

m Ljudska univerza. Prihodnji ponedeljek predava profesor Pavai »o sugestiji in hipnozi v praktični uporabi«. Najbrže bo to predavanje zadnje v tej sezoni.

m Nabori v Mariboru so se vršili od 23. do 26. maja. Iz 44 občin je bilo na naboru 408 fantov, potrjenih je 171.

Iz stranke.

s Seja kraj. odbora SSJ v Celju se vrši v torek ob 7. zv. na običajnem mestu. V sled nenavadne važnosti dnevnega reda, je udeležba dolžnost. Neupravičeno izostajanje se bo zabeležilo.

s Odbor krajeve org. S. S. J. v Celju opozarja vse svoje člane, naj čim prej plačajo svoje prispevke, sicer bodo črtani iz članske evidence. Naj se sodrugi ne ozirajo na to, da pride blagajnik na dom, če istega ni dalje časa, ampak naj se javijo sami pri blagajniku s. Jeleni ali pa na diskusijskih večerih, ki se vrše redno vsak četrtek v objavljenih prostorih. Blagajnik.

Vestnik „Svobode“.

v Vse organizacije, ki se namestavajo udeležiti II. vsedelavskega zleta v Mariboru, naj sigurno prijavijo število udeležencev najkasneje do 15. jun., da bomo lahko dobili posebni vlak in obenem poslali tudi število zletnih izkaznic. Centrala Svobode, Ljubljana.

v Na zadnji odborovi seji celjske »Svobode« je obveljal sklep, da se Svobodaš udeležimo oficijelno Mariborskega vsedelavskega zleta v juliju. Za legitimacijo naj se oni Svobodaši, ki bodo šli na zlet, priglasijo najkasneje do 17. junija ali v Krogarjevi pekarni ves dan, v delavskem tajništvu, Vodnikova ulica 3 od 19.—20. ure vsak dan, ali pa v uredništvu »Napreja« vsak dan od 14.—16. pri s. Arušku. Radi boljše kontrole naj prinese denar vsak kar s seboj, t. j. 20 dinarjev.

Iz strok. gibanja.

g Osrednje društvo živilskih delavcev, podružnica v Celju, ima v nedeljo 3. 6. mesečno sejo, katere se mora vsak član udeležiti. Prosimo tudi sodruga z dežele, naj se seje udeleže. Vršila se bo Za Kresijo v gostilni Janžek.

Pot mimo globokega brezdnja je nevarna, vendar se je ne ustraši pogumen popotnik. — Proletarec, bodi ta tvoj vzor!

Sprejem jugoslovanskih žrtev na celjskem kolodvoru je bila vzhitena manifestacija nezavedne celjske buržoazije. Otroci so zapustili šolska poslopja, da so jih gg. učitelji kazali radevednežem v lepih vrstah, češ, kako je mladina nacionalno čuteča in navdahnjena. V frakih in cilindrih so delali parado zastopniki vseh meščanskih struj mesta Celja in okolice. G Hrašovec je v svojem govoru razglaševal, koga peljajo in kdo naj si vzame te žrtve za vzgled.

Predstavil nam jih je kot narodne revolucionarce, ki so pali na barikadi proti avstrijskemu nasilstvu. Mi pa smo mnenja, da so bili baš tisti »Janezi« takrat v istem položaju napram svojim oficirjem (med katerimi so bili tudi Slovenci) in avstrijskemu militarizmu, kakor so danes delavci v Jugoslaviji napram svojim delodajalcem in kapitalizmu. V Judenburgu so oficirji pili in jedli v izobilici in tudi kadili so, medtem ko moštvo ni dobilo niti močnika. »Janezi« so pa spregledali, da je vsa vojna čisto navadna lumparija, v kateri živijo le takozvani boljši sloji, a moštvo strada in umira gladu. Zgržali so se odpovedali pokrščino svojim krivososom ter jih nagnali, da naj tudi oni enkrat stradajo. Izvršili so torej socialen čin v smislu razrednega boja. Bili so revolucionarji za socialne pravice in pridobitve. Našim delavcem so pa lahko za zgled.

NAROČNIKOM!

Današnji številki »Napreja« smo priložili položnice. Naročniki naj se potrudijo in naj poskrbijo, da bo prejela uprava naročnino vsaj do 8. junija. Dolžnike opozarjamo, naj se sami potrudijo poravnati zastanek, da se izognejo nadaljnjim stroškom. Kdor ni lista odpovedal, mora plačati naročnino. Če bo imel zaradi nečlenega plačevanja sitnosti in še druge stroške povrh, naj pripiše to svoji nemarnosti. Če je kak naročnik v res bednem stanju, naj sporoči upravi lista najpozneje do 5. junija v kakšnih obrokih bi lahko poravnal zastanek. Kjer bo uprava uvidela nujno potrebo, bo poravnavo zastanka v obrokih po možnosti priznala.

Naročniki zavedajte se, da je »Napreja« list, ki ga vzdržujete sami. Cimboli se boste sami za list potrudili, temboljše bo urejevan in upravljan. Zato na delo vsi razredno zavedni proletarci! Širite naš list in plačujte redno svojo naročnino. Pomagajte, okrepite tudi tiskovni sklad. Uprava »Napreja« v Celju.

Gospodarstvo.

— Postrvje mladice. Slovensko ribarsko društvo v Ljubljani bo oddajalo prihodnje dni 30.000 postrvij mladice po ceni 50 Din za 1000 komadov. Reflektanti naj sporoče naročila nemudoma društvu. Mladice bo treba prevzeti v vališču v Želimljah; posodo za transport je treba prnesti s seboj. Dan prevzema se bo naročnikom nemudoma sporočil.

— Vrednost denarja: 1 dolar 89'50—90'50 Din, 1 češka krona 2'70—2'71 Din, 1 lira 4'28—4'30 Din, 100 nem. mark 17 para. V Carihu stane 100 naših dinarjev 6—švicarskih frankov.

Pošiljajte odslej vse dopise, prispevke, obračune, naročnino i. t. d. na uredništvo oz. upravo oz. Pokrajinsko tajništvo SSJ in KDZ v Celju, Strossmajerjeva ul. 1/I., poštini predal 43.

Širite proletarski tisk!

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ in KDZ). Odgovorni urednik: Franjo Koren. Tisk Zvezne tiskarne v Celju.

„Pri nizki ceni“
Ign. Žargi, Ljubljana Sv. Petra cesta 3.

nudi cenjenim odjemalcem veliko izbiro potrebščin za šivilje in krojače. — Damsko, moško, otroško perilo. — Najnovejše bluže v etaminu. — Površne jopice, volnene in modne jumperje. — Nogavice, rokavice, majce, kratke nogavice. — Svilene in pletene samoveznice itd. po priznani najnižjih cenah. — Na debelo in drobno!

Poslano*.

»Nova Doba« je v svoji 53. številki priložila dopis, ki na nesramen način laže o razmerah v mojem hotelu. Ker se ne maram politično vmešavati, ampak hočem le ubraniti se neupravičenim napadom, sem poslal uredništvu »Nove Dobe« popravek v nadi, da ga bo priložila, kakor je priložila napad. Ker nisem hotel, da bi izgledal popravek niti v najmanjšem sovražno napram uredništvu, ga nisem stiliziral kot uradni popravek, ampak v obliki uljudne prošnje takele:

Uredništvu Nove Dobe v Celju.

Blagovolite prosim objaviti v prvi številki Nove Dobe naslednji dopis:

Dopisniku Nove Dobe št. 53, z dne 10. maja t. l. odgovarjam, da so nastavljeni v mojem hotelu izključno slovenske narodnosti, ter je podla laž, da bi gost na slovensko vprašanje dobil nemški odgovor. Dopisnika omenjenega članka imenujem podlega lažnjivca in obrekovalca, kateri želi poštenega obrtnika na tak način oškodovati. Zakaj se pa ni pri ravnateljstvu oziroma pri vodstvu hotela pritožil takoj, ko se mu je krivica zgodila, zasigram ga, da bi bil dobil zadoščenje, če bi se bila izkazala resnica, ali ker je laž, se skriva za hrbet odgovornega urednika; če je pa res, o čemer dvomim, pa naj pride dopisnik z imenom na dan, ta naj imenuje, kateri natakak je na njegova slovenska vprašanja nemško odgovarjal, da mu ne bo več treba stiskati pesti.

Celje, dne 11. maja 1923.

Martinović I. r.

Uredništvo »Nove Dobe« pa tega dopisa ni hotelo objaviti, torej najbrž več veruje lažnjivemu dopisniku nego meni. Zato sem prisiljen poiskati si druge poti, da povem slavnemu občinstvu svoje mnenje.

Če je dopisnik dobil od mojih nastavlencev nemški odgovor, je prav gotovo tudi po nemško pozdravil. Hotel pa služi vsem, ki ga potrebujejo, brez oziroma na narodnost. Zato velja po vsem svetu pravilo, da morajo znati hotelski službenci več jezikov in da govorijo z vsakim gostom v tistem jeziku, v katerem začne gost govoriti.

Najbrž je dopisnik sam iz bivše Avstrije navajen po nemško govoriti in je začel tako najbrž tudi v mojem hotelu, dobil seveda tudi tak odgovor, potem ga je bilo pa pred slovensko družbo sram in je spisal nesramni napad samo zato, da opere sebe pred tistimi, ki se jim dandanes laska, češ, da je bil že tudi v Avstriji odločen Slovenec. Ali pa je kak konkurent, ki ima premalo prometa, pa zavida hotel Union in mu hoče s takimi nesramnimi lažmi odjesti goste, o katerih misli, da so tako nespametni, da bodo bolj verjeli njegovim lažem, če jih da tiskati v »Novi Dobi«, kakor pa svojim lastnim očem, s katerimi so videli in še vidijo, da je v mojem hotelu vse v popolnem redu. S tem redom si je hotel Union pridobil svoje goste in noben lažnjivec mi teh gostov ne more odjesti, dokler bo ta red ostal nedotaknjen. Da pa ta red ostane nedotaknjen, za to se bom potrudil, ker mi je zadovoljitev mojih gostov najvišja naloga.

V Celju, dne 29. maja 1923.

M. Martinović, I. r. hotelir.

* Za vsebino tega članka je ur. odgovorno samo v toliko, kolikor določa zakon.

Pristni tirolski lodni
za športne obleke
solidno in trpežno blago pri trdki
A. & E. Skabernè
Ljubljana, Mestni trg št. 10.